ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2015

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Αποστολή του Τμήματος Δασών είναι η προστασία και η προώθηση της αειφορικής διαχείρισης των δασών, καθώς και η βελτίωση του πρασίνου με την ανάπτυξη και εφαρμογή της Δασικής Πολιτικής και Νομοθεσίας, την προστασία των δασών από τις πυρκαγιές, την κλιματική αλλαγή και άλλους παράγοντες, την ενίσχυση των προστατευτικών λειτουργιών των δασών, την προστασία της βιοποικιλότητας, την προώθηση της δασικής αναψυχής και την παραγωγή δασικών προϊόντων.

2. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η πρόοδος στη Δασική Ανάπτυξη συνεχίστηκε και κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο. Οι στόχοι που τέθηκαν, οι κυριότεροι από τους οποίους αναφέρονται πιο κάτω, έχουν επιτευχθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό:

- Προστασία των Κρατικών Δασών και άλλων μη κρατικών δασωμένων εκτάσεων από τις πυρκαγιές και άλλους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες
- Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα δάση
- Διατήρηση, προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας στα δασικά οικοσυστήματα
- Επέκταση των δασών και αποκατάσταση καμένων και άλλων υποβαθμισμένων δασικών περιοχών
- Βελτίωση και ενίσχυση του πρασίνου κυρίως με την εγκατάσταση και περιποίηση δενδροστοιχιών
- Βελτίωση των υπηρεσιών δασικής αναψυχής με τη δημιουργία, επέκταση και συντήρηση Εθνικών Δασικών Πάρκων, εκδρομικών, κατασκηνωτικών χώρων και μονοπατιών μελέτης της φύσης
- Αειφορική διαχείριση των δασών μέσω της υλοποίησης διαχειριστικών σχεδίων
- Δασοκομική περιποίηση και βελτίωση των δασών
- Ενίσχυση της προστασίας των εδαφών και των υδάτων
- Παραγωγή ξυλείας, δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού και άλλων δασικών προϊόντων
- Αύξηση της απασχόλησης και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των παραδασόβιων κοινοτήτων
- Προαγωγή της δασικής εκπαίδευσης και έρευνας
- Ενίσχυση της διαφώτισης

- Ανάπτυξη και βελτίωση δασικών υποδομών (δασικά κτήρια, οδικό δίκτυο, οχήματα, μηχανήματα, τηλεπικοινωνίες κλπ.)
- Εισαγωγή και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών για αύξηση της παραγωγικότητας
- Ενίσχυση του διοικητικού και θεσμικού πλαισίου
- Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο, υλοποίηση των διεθνών δεσμεύσεων για τα δάση και υλοποίηση προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ)
- Ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας

3. ΔΑΠΑΝΕΣ

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, στον Προϋπολογισμό του 2014 εγκρίθηκαν πιστώσεις ύψους €31.188.458. Το ολικό ποσό που δαπανήθηκε ήταν €29.238.195 (δηλ. ποσοστό απορρόφησης ίσο με 93,75%).

4. ΕΣΟΔΑ

Το Τμήμα Δασών, μέσα στο 2014 είχε έσοδα €4.315.870 τα οποία προέρχονται από προσφορά αγαθών και υπηρεσιών. Επιπρόσθετο ποσό ύψους €5.970.294 που αντιπροσωπεύει καθυστερημένα ενοίκια που οφείλονται στην άρνηση των ενοικιαστών να πληρώσουν, θα καταβληθεί προσπάθεια επιτάχυνσης της είσπραξής τους χρησιμοποιώντας και νομικά μέτρα.

Σημειώνεται ότι η αξία των έμμεσων ωφελειών από τα δάση είναι πολλαπλάσια από τα πιο πάνω άμεσα έσοδα και δεν μπορεί να αποδοθεί με οικονομικούς όρους.

5. ΔΑΣΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο περί Δασών Νόμος του 2012 (Ν.25(Ι)/2012) και οι περί Δασών Κανονισμοί [Οι περί Δασών (Διάθεση Κρατικής Δασικής Γης) Κανονισμοί του 2012, οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Οδών και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) Κανονισμοί του 2012, και οι περί Δασών (Αναγνώριση Οργανώσεων Ιδιοκτητών Ιδιωτικών Δασών) Κανονισμοί του 2012] τέθηκαν σε ισχύ στις 30 Μαρτίου και 6 Απριλίου, 2012, αντίστοιχα.

Εντός του 2014, οι περί Δασών (Διάθεση Κρατικής Δασικής Γης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014, έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 3 Ιουλίου, 2014, και τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18 Ιουλίου, 2014. Η τροποποίηση του Κανονισμού 6, κρίθηκε απαραίτητη μετά την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο του Σχεδίου για τη Διάθεση Κρατικής και Δασικής Γης σε ανέργους για γεωργικούς σκοπούς και είχε σκοπό την τροποποίηση των κριτηρίων διάθεσης κρατικής δασικής γης για γεωργικούς σκοπούς.

Επίσης, οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014, έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30 Οκτωβρίου, 2014, και τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 14 Νοεμβρίου 2014. Με τη σχετική τροποποίηση του Κανονισμού 10, ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών μπορεί να εκδίδει άδεια για διεξαγωγή αγώνων ταχύτητας, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό όρους, και κατά τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Μάιο, λόγω αυξημένου ενδιαφέροντος πραγματοποίησης διεθνών αγώνων στην Κύπρο.

Τέλος, οι περί Δασών (Διάθεση Κρατικής Δασικής Γης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2014, που κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Σεπτέμβριο του 2014 μετά από δημόσια διαβούλευση και σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ. Απόφασης 77.046, ημερ. 11 Ιουνίου, 2014), έχουν εξεταστεί για πρώτη φορά από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας στις 9 Οκτωβρίου, 2014. Η συνέχιση της μελέτης της σχετικής τροποποίησης από την εν λόγω επιτροπή και η ψήφισή της από την ολομέλεια της Βουλής αναμένεται στις αρχές του 2015. Με τη σχετική πρόταση τροποποίησης του Κανονισμού 12, η απαγόρευση για εκμίσθωση ή διάθεση παραθαλάσσιας κρατικής δασικής γης για ορισμένους σκοπούς, θα αναφέρεται στη ζώνη προστασίας της παραλίας, όπως αυτή ορίζεται από το περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο. Επιπρόσθετα, θα γίνεται εφικτή η εκμίσθωση παραθαλάσσιας κρατικής δασικής γης για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η νέα Δασική Πολιτική εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 23 Ιανουαρίου, 2013. Υιοθετήθηκε με διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σύμφωνα με το Άρθρο 9 του περί Δασών Νόμου του 2012 που εκδόθηκε στις 18 Φεβρουαρίου, 2013.

Η νέα Δασική Πολιτική διέπεται από 4 βασικές αρχές, την αρχή της αειφορίας, την αρχή της δασοπονίας των πολλαπλών σκοπών, την αρχή της ενιαίας διαχείρισης του δασικού οικοσυστήματος και την αρχή της συμμετοχικότητας στη λήψη αποφάσεων, και καθορίζει το όραμα για τα δάση της Κύπρου.

Η Δήλωση Δασικής Πολιτικής καθορίζει 13 σκοπούς. Για κάθε ένα από αυτούς έχουν καθοριστεί συγκεκριμένοι στόχοι και για κάθε στόχο παρουσιάζεται η υφιστάμενη κατάσταση, ο ίδιος ο στόχος και οι ενέργειες με τις οποίες θα επιτευχθεί. Έχουν καθοριστεί συνολικά 28 στόχοι.

6. ΕΘΝΙΚΟ ΔΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η διαδικασία ετοιμασίας του νέου Εθνικού Δασικού Προγράμματος έχει διακοπεί ως αποτέλεσμα της σοβαρής οικονομικής κρίσης και ύφεσης καθώς και της ανάγκης για ετοιμασία βραχυπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού για όλο το δημόσιο τομέα ως γενικής Κυβερνητικής πολιτικής για πιο στοχευόμενη κατανομή πόρων και λήψη άμεσων μέτρων για επανεκκίνηση της οικονομίας.

7. ΔΑΣΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

α) Προστασία από τις πυρκαγιές

Με την ισχύ της νέας Δασικής Νομοθεσίας στις αρχές του 2012, η αρμοδιότητα του Τμήματος Δασών όσον αφορά την πρόληψη, καταστολή και κατάσβεση δασικών πυρκαγιών επεκτάθηκε από το ένα στα δύο χιλιόμετρα από τα όρια της οροθετικής γραμμής του κρατικού δάσους.

Ο συνολικός αριθμός των πυρκαγιών, στην κατάσβεση των οποίων συμμετείχε το Τμήμα Δασών εντός του υπό αναφορά έτους, ανέρχεται σε 161 και αναλύεται ως εξής:

- 13 πυρκαγιές με σημείο έναρξης Κρατική Δασική Γη
- 101 πυρκαγιές με σημείο έναρξης εντός της ζώνης των δύο χιλιομέτρων από τα κρατικά δάση
- 47 πυρκαγιές με σημείο έναρξης πέραν της ζώνης των δύο χιλιομέτρων από τα κρατικά δάση

Από τις πιο πάνω πυρκαγιές μόνο 59 έκαψαν δάσος ή άλλη δασώδη έκταση.

Η συνολική Κρατική Δασική Γη που κάηκε εντός του έτους ήταν 1,78 εκτάρια από τα οποία τα 1,68 εκτάρια κάηκαν από πυρκαγιές οι οποίες είχαν σημείο έναρξης Κρατική Δασική Γη. Από όλες τις πυρκαγιές, στην κατάσβεση των οποίων συμμετείχε το Τμήμα Δασών, κάηκε επίσης χαλίτικη και ιδιωτική έκταση 833,28 εκταρίων.

Η μεγαλύτερη σε έκταση πυρκαγιά που έκαψε Κρατική Δασική Γη ήταν εκείνη που ξέσπασε εντός του κρατικού δάσους στην τοποθεσία Αρκάτζιην στην κοινότητα Σωτήρας Αμμοχώστου στις 27 Απριλίου, 2014. Η πυρκαγιά αυτή έκαψε συνολική έκταση 0,7 εκταρίων, Κρατικής Δασικής Γης.

Τα αίτια των πυρκαγιών, στην κατάσβεση των οποίων συμμετείχε το Τμήμα Δασών, ήταν τα ακόλουθα:

	Αίτια	**Ποσοστό**
1.	**Γνωστές Αιτίες**	**78,88%**
1.1.	Ανθρωπογενείς Αιτίες	75,16%
1.1.1.	Αμέλεια/ Ατυχήματα	42,86%
	• Γεωργικές/ κτηνοτροφικές δραστηριότητες	21,74%
	• Εκδρομείς/ ταξιδιώτες	3,73%
	• Στρατιωτικές δραστηριότητες	4,97%
	• Δραστηριότητες σε κατοικίες	6,83%
	• Δραστηριότητες Κυνηγών	0,62%
	• Εργασίες στο δάσος	0,62%
	• Βραχυκύκλωμα καλωδίων υψηλής τάσης	3,73%
	• Άλλες αιτίες	0,62%
1.1.2.	Κακόβουλες	32,30%
1.2.	Φυσικά αίτια (κεραυνοί)	3,73%
2.	**Άγνωστες Αιτίες**	**21,12%**

Η προστασία των δασών και άλλων περιοχών της υπαίθρου από τις πυρκαγιές, ιδιαίτερα κατά τα παρατεταμένα θερμά και ξηρά καλοκαίρια, είναι το κυριότερο μέλημα του Τμήματος Δασών. Οι πιο σημαντικές δραστηριότητες εντός του έτους προς αυτή τη κατεύθυνση ήταν οι ακόλουθες:

- Συνεχίστηκε η λειτουργία του Σώματος Δασοπυροσβεστών. Προσλήφθηκαν 466 δασοπυροσβέστες και πυροφύλακες. Δημιουργήθηκαν τρεις Μονάδες Ταχείας Επέμβασης, μία σε κάθε Δασική Περιφέρεια για γρηγορότερη καταστολή των πυρκαγιών. Επιπρόσθετα λειτούργησαν τα πυροφυλάκια καθώς επίσης και διάφορες θέσεις παρατήρησης με σκοπό την έγκαιρη επισήμανση και αναγγελία των πυρκαγιών. Το σύστημα βάρδιας λειτούργησε και φέτος πολύ ικανοποιητικά σε όλους τους δασικούς σταθμούς και παρατηρητήρια.

- Συνεχίστηκαν οι καθημερινές περιπολίες, ειδικά κατά μήκος της οροθετικής γραμμής με σκοπό την πρόληψη, την ανίχνευση και την έγκαιρη επέμβαση σε περίπτωση πυρκαγιάς.

- Η Μονάδα Πτητικών Μέσων συνέχισε επιτυχώς τη λειτουργία της όπως και κατά το προηγούμενο έτος. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, η Μονάδα ενισχύθηκε με ακόμα 4 Δασοπυροσβέστες. Για το χειρισμό των αεροσκαφών "Thrush 550" και "Air Tractor AT-802" κατά τη θερινή περίοδο αγοράστηκαν επιπλέον υπηρεσίες δύο χειριστών αεροσκαφών για περίοδο τεσσάρων μηνών. Αγοράστηκαν επίσης υπηρεσίες δύο Μηχανικών αεροσκαφών για τη συντήρηση των "Thrush 550" και "Air Tractor AT-802" καθώς και Ηλεκτρολόγου Μηχανικού. Τα αεροσκάφη παρέμειναν σε επιφυλακή καθόλη τη διάρκεια της θερινής περιόδου και χρησιμοποιήθηκαν για την κατάσβεση 7 δασικών πυρκαγιών και άλλων 12 πυρκαγιών υπαίθρου.

- Κατασκευάστηκαν 1,7 χιλιόμετρα νέοι δρόμοι προσπέλασης. Επιπρόσθετα έγιναν βελτιώσεις και συντηρήσεις σε υφιστάμενους δασικούς δρόμους.

- Κατασκευάστηκαν 0,2 χιλιόμετρα αντιπυρικών λωρίδων και συντηρήθηκαν άλλα 984,2 χιλιόμετρα.

- Εγκαταστάθηκε 1 νέο υδροστόμιο στη Δασική Περιφέρεια Λευκωσίας – Λάρνακας – Αμμοχώστου.

- Κατασκευάστηκε 1 νέα υδατοδεξαμενή στη Δασική Περιφέρεια Λευκωσίας – Λάρνακας – Αμμοχώστου.

- Συνεχίστηκε ο εμπλουτισμός και εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού για καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών. Το 2014 ο Δασικός Πυροσβεστικός στόλος αποτελείτο από 46 πυροσβεστικά οχήματα, 40 μικρά περιπολικά οχήματα πυρόσβεσης και 76 αντλίες

νερού. Επιπρόσθετα αγοράστηκε και υπάρχει σε ικανοποιητικές ποσότητες αριθμός άλλου δευτερεύοντος πυροσβεστικού εξοπλισμού όπως βυτία νερού, ψεκαστήρες ώμου, λάστιχα πυροσβεστικών, αυλοί, συσκευές παρασκευής αφρού, εκτοξευτές νερού κλπ.

- Συνεχίστηκε η συλλογή μετεωρολογικών στοιχείων από το δίκτυο αυτόματων μετεωρολογικών σταθμών που εγκαταστάθηκε σε διάφορες περιοχές των δασών της Κύπρου. Από τα στοιχεία αυτά εξάγεται σε καθημερινή βάση ο βαθμός κινδύνου έκρηξης δασικών πυρκαγιών σε ολόκληρη την Κύπρο.

- Το αυτόματο Σύστημα Ανίχνευσης Πυρκαγιών, το οποίο εγκαταστάθηκε στο Δάσος Ακάμα εντός του 2009, συνέχισε να λειτουργεί σε δοκιμαστική βάση.

- Από τις 8/5/2014 μέχρι τις 14/5/2014 γιορτάστηκε η "Εβδομάδα Προστασίας των Δασών", κατά την οποία μεταξύ άλλων έγινε δημοσιογραφική διάσκεψη του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στο Συντονιστικό Κέντρο Πυρόσβεσης στην Αθαλάσσα. Πραγματοποιήθηκε επίσης εθελοντική αιμοδοσία από το προσωπικό του Τμήματος Δασών με σκοπό την προώθηση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

- Έγιναν διαλέξεις στην Εθνική Φρουρά και σε σχολεία για την πρόληψη και καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών.

- Πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις στην κατάσβεση δασικών πυρκαγιών, στους δασικούς υπαλλήλους, στο δασοπυροσβεστικό σώμα, στα μέλη της Ομάδας Ταχείας Επέμβασης, στο ωρομίσθιο προσωπικό του Τμήματος Δασών και σε εθελοντικές ομάδες.

- Δόθηκε έμφαση στην ενημέρωση του κοινού από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ).

Το Τμήμα Δασών λαμβάνει όλα τα προληπτικά μέτρα κατά των πυρκαγιών και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να περιορίσει τον αριθμό τους στο ελάχιστο, όμως αυτό δεν είναι κατορθωτό χωρίς τη συνεργασία του κοινού. Για αυτό η προσπάθεια του Τμήματος Δασών στράφηκε και στη διαφώτιση του κοινού και ειδικά των αγροτών και των εκδρομέων με ταυτόχρονη όμως καταγγελία των παρανομούντων.

Το πρόγραμμα επιφυλακής των Δασικών Υπαλλήλων στους Δασικούς Σταθμούς υλοποιήθηκε μόνο για την περίοδο 2 – 24/7/2014 λόγω μέτρων που εφάρμοσαν τα μέλη του Κλάδου Υπαλλήλων του Τμήματος Δασών μελών της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., εξαιτίας εργατικής διαφοράς για τον τρόπο αποζημίωσης των υπερωριών. Το Τμήμα Δασών έκανε ρυθμίσεις για μερική κάλυψη του κενού που δημιουργήθηκε για διασφάλιση της μέγιστης δυνατής προστασίας των δασών.

β) Παγκύπριο Σχέδιο Πυροπροστασίας της Υπαίθρου

Το Τμήμα συνέχισε την υλοποίηση του Παγκύπριου Σχεδίου Πυροπροστασίας της Υπαίθρου που άρχισε το 2001. Με βάση το σχέδιο αυτό, κατά το 2014 κατασκευάστηκαν σε διάφορες ευαίσθητες περιοχές της υπαίθρου και προστέθηκαν στο υφιστάμενο δίκτυο υποδομών, ακόμα 0,85 χιλιόμετρα αντιπυρικών λωρίδων. Επίσης συντηρήθηκαν υφιστάμενοι δρόμοι και αντιπυρικές λωρίδες.

Από την έναρξη υλοποίησης του Σχεδίου και μέχρι το τέλος του 2014 κατασκευάστηκαν 82,08 χιλιόμετρα νέων δρόμων, 473,54 χιλιόμετρα αντιπυρικών λωρίδων, 12 υδατοδεξαμενές, 4 θέσεις παρατήρησης, 4 ελικοδρόμια και τοποθετήθηκαν 59 υδροστόμια.

γ) Καταπολέμηση επιβλαβών δασικών οργανισμών

Συνεχίστηκαν και το 2014 οι από αέρος και εδάφους ψεκασμοί κατά του εντόμου της πιτυοκάμπης (*Thaumetopoea wilkinsoni Tams*). Κατά τους ψεκασμούς χρησιμοποιήθηκαν τα βιολογικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα τα οποία έχουν ως κύριες δραστικές ουσίες το βακτήριο *Bacillus thurigiensis* (Foray 48B, Bactoil, Rapax) και τον ακτινομύκητα *Saccharopolyspora spinosa* (Tracer – Spinosad), τα οποία θεωρούνται αβλαβή για το περιβάλλον.

Επίσης συνεχίστηκε και η παρακολούθηση των πληθυσμών άλλων επιβλαβών δασικών οργανισμών.

8. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Εντός του 2014, δασώθηκαν 12 εκτάρια και αναδασώθηκαν άλλα 36,9 εκτάρια τα οποία αφορούσαν κρατικά δάση και χαλίτικες εκτάσεις που είτε είχαν καεί ή ήταν υποβαθμισμένες.

Σύμφωνα με τη νέα πρακτική, η χρήση μηχανημάτων και η κατασκευή αναδασωτικών λωρίδων έχει περιοριστεί όπου είναι απόλυτα αναγκαίο.

Οι εργασίες αναδάσωσης και επαναφοράς του περιβάλλοντος στο Μεταλλείο Αμιάντου που άρχισαν το 1995 συνεχίστηκαν. Η μέθοδος της υδροσποράς που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2003 συνεχίστηκε με πολύ καλά αποτελέσματα.

Επίσης έγιναν εμπλουτιστικές φυτεύσεις σε 11,5 εκτάρια δάσους που είτε ήταν υποβαθμισμένο, είτε δεν είχε ικανοποιητική αναγέννηση καθώς και αναπλήρωση αποτυχιών σε έκταση 0,7 εκταρίων.

Το Τμήμα Δασών στην προσπάθεια επέκτασης του πρασίνου και υιοθέτησης μίας ενιαίας πολιτικής και πρακτικής για καλύτερη διαχείρισή του, συνέχισε και κατά το 2014 την ετοιμασία σχεδίων τοπιοτέχνησης σε δημόσιους χώρους πρασίνου.

9. ΔΑΣΙΚΗ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑ

Το 2014 διεκπεραιώθηκαν χωρομετρικές και χαρτογραφικές εργασίες για υποθέσεις που αφορούσαν Κρατική Δασική Γη όπως πιο κάτω:

- Οριοθετήσεις χαλίτικων εκτάσεων για δάσωση και κήρυξή τους σε κρατικό δάσος
- Οριοθετήσεις και έλεγχος λατομείων
- Επανατοποθέτηση χαμένων ή επιπρόσθετων δασικών οροσήμων
- Χαρτογραφήσεις πυρκαγιών, δασικών δρόμων, δασώσεων, αναδασώσεων και άλλων δασικών έργων
- Χωρομέτρηση, χαρτογράφηση και ετοιμασία Δασικού Κτηματολογίου σχετικά με ενοικιαστήρια, πάνω σε ετήσια βάση, για γεωργοκτηνοτροφικούς σκοπούς στην περιοχή Κοκκινοχωριών
- Χωρομετρήσεις, χαρτογραφήσεις και ετοιμασία σχεδίων που αφορούσαν άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες του Κράτους
- Κατασκευή νέων δασικών χαρτών και βελτίωση υφιστάμενων.

10. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Το Τμήμα Δασών, κατά το 2014, συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην προσπάθεια που ανέλαβε το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για τη διατήρηση και προστασία της φύσης.

Στα πλαίσια της διαφώτισης για διατήρηση και προστασία της φύσης, διοργάνωσε γιορτές και διαλέξεις, συμμετείχε με λειτουργούς του σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα και εξέδωσε νέο διαφωτιστικό και ενημερωτικό υλικό. Επίσης αξιοποίησε την προσφορά εθελοντικής εργασίας για δενδροφύτευση με σκοπό την επέκταση του πρασίνου.

Η λειτουργία των Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους και Αθαλάσσας συνεχίστηκε με μεγάλη επιτυχία. Κατά το 2014, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους δέχτηκε 4.800 επισκέπτες, ενώ το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αθαλάσσας, το οποίο από το Σεπτέμβριο του 2008, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, ξεκίνησε να λειτουργεί και ως Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, δέχτηκε 8.000 επισκέπτες κυρίως μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, σχολείων και οργανωμένων συνόλων. Επίσης συνεχίζεται με επιτυχία η επίσκεψη του κοινού στο Πάρκο Οικόσιτων Ζώων που βρίσκεται στους εξωτερικούς χώρους του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αθαλάσσας.

Οι εργασίες για την ανέγερση του κτιρίου του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης στο Κάβο Γκρέκο οι οποίες άρχισαν τον Σεπτέμβριο του 2013, συνεχίζονται και αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2015.

Εντός του 2014, το Τμήμα Δασών συμμετείχε στα πιο κάτω έργα του Προγράμματος LIFE+:

- Έργο ICOSTACY: "Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης ειδών πανίδας της Κύπρου". Το έργο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2010 και ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2014
- Έργο JUNIPERCY: "Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης του οικότοπου προτεραιότητας 9560* (Ενδημικά Δάση Αοράτου) στην Κύπρο". Το έργο ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2012 και θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2015
- Έργο Ορόκλινη: "Αποκατάσταση και προστασία του υδροβιότοπου της Λίμνης Ορόκλινης". Το έργο ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2012 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2015

- Έργο Ριζοελιά: "Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των οικοτόπων προτεραιότητας *1520 και *5220 στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελίας". Το έργο ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2013 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το Φεβρουάριο του 2017
- Έργο LIFE FORBIRDS: "Βελτίωση δασικών βιοτόπων σε χαμηλά υψόμετρα για τα πουλιά". Το έργο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2014 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο του 2017.

Επίσης το Τμήμα Δασών συμμετέχει στο Πρόγραμμα EEA – Grants 2009 – 2014: "Διατήρηση της Βιοποικιλότητας στο Μεταλλείο Αμιάντου στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους", το οποίο άρχισε τον Ιανουάριο του 2013 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2016.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο σχέδιο για την προστασία του γύπα (*Gyps fulvus*). Συνεχίστηκε ο συντονισμός του προγράμματος προστασίας του Γύπα και η παροχή τροφής και νερού στην ταΐστρα και στους κλωβούς όπως και η παρακολούθηση της κατάσταση του άγριου πληθυσμού του Γύπα. Στους κλωβούς διατηρούνται 3 ζευγάρια Κυπριακού Γύπα, 5 πουλιά τα οποία εισάχθηκαν από την Κρήτη καθώς και 1 πουλί από το Ζωολογικό Κήπο Λεμεσού. Τα πουλιά αυτά αναμένεται να απελευθερωθούν στις αρχές του 2015.

Επίσης συνεχίστηκε η καταγραφή και μελέτη των νυχτερίδων της Κύπρου και των καταφυγίων τους η οποία άρχισε το 2006.

Εντός του υπό αναφορά έτους δημοσιεύτηκαν οι πιο κάτω επιστημονικές εργασίες:

- Μοντέλο κατανομής του ενδημικού φιδιού της Κύπρου (*Hierophis cypriensis*) σε μια μεταβατική περίοδο εξέλιξής του στην περιοχή του Τροόδους
- Βάτραχος vs. Σαύρα: Μία ασυνήθιστη διατροφική συμπεριφορά του Λεβαντοβάτραχου (*Pelophylax bedriagae*) στην Κύπρο
- Διατήρηση των αμφίβιων στη Κύπρο
- Εποχές αναπαραγωγής της Αιγυπτιακής φρουτονυχτερίδας (*Rousettus aegyptiacus*) στα βόρεια όρια της κατανομής της
- *Tulipa akamasika (Liliaceae)*, ένα νέο ενδημικό είδος της Κύπρου

Συνεχίστηκαν οι εργασίες συντήρησης καθώς και επέκτασης των Βοτανικών Κήπων Τροόδους και Ακάμα με συλλογή πολλαπλασιαστικού υλικού για εγκατάσταση στους Βοτανικούς Κήπους. Επίσης το Τμήμα διατηρεί ακόμα ένα μικρό Βοτανικό Κήπο στους

εξωτερικούς χώρους του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αθαλάσσας ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Κέντρου.

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο συνεχίστηκαν οι εργασίες συντήρησης αιωνόβιων δέντρων, τόσο εντός, όσο και εκτός των κρατικών δασών, καθώς και του εντοπισμού νέων τέτοιων δέντρων με σκοπό την κήρυξή τους σε Μνημεία της Φύσης.

Εντός του 2014, συνεχίστηκε η συστηματική καταγραφή των ενδημικών φυτών καθώς επίσης και ο οργανωμένος εντοπισμός και χαρτογράφηση της χλωρίδας με βασικό στόχο την προστασία της. Επίσης συνεχίστηκε η συλλογή δειγμάτων φυτών για τη συμπλήρωση του φυτολογίου στο Τμήμα Δασών.

11. ΔΑΣΙΚΗ ΑΝΑΨΥΧΗ

Τα δάση της Κύπρου προσφέρονται για υπαίθρια αναψυχή λόγω της ποικιλίας της χλωρίδας, της πανίδας, της γεωμορφολογίας, του κλίματος και των υδατικών συνθηκών, σε συνδυασμό με την προσβασιμότητα, τη μικρή απόσταση από τα αστικά κέντρα, όπως επίσης και την ύπαρξη ιστορικών, αρχαιολογικών και άλλων σημείων ενδιαφέροντος μέσα ή κοντά στα δάση.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για τη δημιουργία και ανάπτυξη των Εθνικών Δασικών Πάρκων συνεχίστηκε η παρακολούθηση της υλοποίησης έργων ανάπτυξης καθώς και συντήρησης σε όλα τα Εθνικά Δασικά Πάρκα.

Συνεχίστηκαν οι διάφορες εργασίες για την ανάπτυξη ή και την επέκταση των εκδρομικών και κατασκηνωτικών χώρων, καθώς επίσης και για τον καθαρισμό και την συντήρησή τους. Κατασκευάστηκαν έργα αναψυχής που περιλαμβάνουν υποδομές (προσπέλαση, ύδρευση), χωματουργικές διαμορφώσεις, τραπεζοπάγκους, κιόσκια, εστίες παρασκευής γεύματος, παιδικές χαρές, ξύλινες περιφράξεις, αποχωρητήρια, καλάθια απορριμμάτων, σήμανση κλπ.

Εντός του 2014, λειτούργησαν συνολικά 45 εκδρομικοί χώροι χωρητικότητας 23.062 ατόμων, καθώς και 3 κατασκηνωτικοί χώροι συνολικής δυναμικότητας 290 αντίσκηνων. Επίσης λειτούργησαν άλλοι 2 κατασκηνωτικοί χώροι οι οποίοι βρίσκονται εντός Κρατικής

Δασικής Γης αλλά διαχειρίζονται από άλλους φορείς. Τόσο οι εκδρομικοί, όσο και οι κατασκηνωτικοί χώροι, κατά τις περιόδους αιχμής ήταν κατάμεστοι από κόσμο.

Το Δεκέμβριο του 2014 το Τμήμα Δασών προέβηκε στην επανέκδοση 1.000 αντιτύπων του τουριστικού οδηγού "Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης στην Κύπρο" που ετοιμάστηκε τον προηγούμενο χρόνο στο πλαίσιο του έργου "Εμπλουτισμός Τουριστικών Υποδομών και Υπηρεσιών και Αναδιοργάνωση του Συστήματος Διαχείρισης και Προβολής Περιπατητικών Διαδρομών σε Νησιώτικες Περιοχές" με το ακρωνύμιο i4WALKer. Στον οδηγό περιλαμβάνονται 5 μονοπάτια του Ακάμα, 16 του Τροόδους και 5 του Κάβο Γκρέκο.

Εντός του έτους, το Τμήμα Δασών και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού συνδιοργάνωσαν το 1ο Περιπατητικό Φεστιβάλ Κύπρου με σκοπό την προώθηση του περιπατητικού τουρισμού και την ανάδειξη των περιπατητικών διαδρομών και των φυσικών ομορφιών του τόπου μας. Στα πλαίσια του εν λόγω φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε αριθμός ξεναγήσεων σε διάφορα Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης μεταξύ 1ης Μαρτίου και 5ης Απριλίου 2014.

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο εκτελέσθηκαν επίσης διάφορες εργασίες συντήρησης και βελτίωσης των μονοπατιών μελέτης της φύσης και περιπάτου που κατασκευάστηκαν μέσα στα κρατικά δάση, για τα οποία επιδείχθηκε τεράστιο ενδιαφέρον, τόσο από ντόπιους, όσο και από ξένους επισκέπτες.

12. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΞΥΛΕΙΑΣ

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο συνεχίστηκε η εξαγωγή ξυλείας και η διάθεσή της για την ικανοποίηση των αναγκών των μικρών τοπικών πριονιστηρίων. Εξήχθηκαν 2.716 κυβικά μέτρα στρογγύλης ξυλείας από τα Κρατικά Δάση, η οποία χρησιμοποιήθηκε για παραγωγή οικοδομήσιμης ξυλείας, παραγωγή κιβωτίων κλπ. Από την ποσότητα αυτή, τα 10 κυβικά μέτρα προήλθαν από καμένη ξυλεία. Από τα Ιδιωτικά Δάση εξήχθηκαν 2.077 κυβικά μέτρα στρογγύλης ξυλείας εκ των οποίων τα 14 κυβικά μέτρα προήλθαν από καμένη ξυλεία, ενώ από άλλες περιοχές εξήχθηκαν άλλα 167 κυβικά μέτρα εκ των οποίων τα 4 κυβικά μέτρα προήλθαν από καμένη ξυλεία.

Πέραν της πιο πάνω ποσότητας, από τα Κρατικά Δάση πωλήθηκαν ως καυσόξυλα ή για παραγωγή καρβούνων 5.377 κυβικά μέτρα κλαδοξυλείας, ελαττωματικής και άλλης ξυλείας.

Από την ποσότητα αυτή, τα 94 κυβικά μέτρα προήλθαν από καμένη ξυλεία. Από τα Ιδιωτικά Δάση εξήχθηκαν 618 κυβικά μέτρα κλαδοξυλείας, ελαττωματικής και άλλης ξυλείας εκ των οποίων τα 4 κυβικά μέτρα προήλθαν από καμένη ξυλεία, ενώ από Χαλίτικες και άλλες περιοχές εξήχθηκαν άλλα 8 κυβικά μέτρα.

Το Τμήμα Δασών εξέδωσε 14 άδειες για λειτουργία ιδιωτικών πριστηρίων που παράγουν πριστή ξυλεία συγκεκριμένων διαστάσεων για κατασκευαστικούς σκοπούς, παλέτα και κιβώτια για το εξαγωγικό εμπόριο.

13. ΔΑΣΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εντός του τρίτου τριμήνου του 2014 ολοκληρώθηκε η εργασία για χαρτογράφηση δασικών σχηματισμών και οικοτόπων της Οδηγίας 92/43 που απαντούν εντός των ορίων εξάπλωσης της Μαύρης πεύκης (*Pinus nigra subsp. Pallasiana*) η οποία άρχισε τον Οκτώβριο του 2013.

Εντός του τελευταίου τριμήνου του 2014, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις και επιτόπιες επισκέψεις με σκοπό την οργάνωση της εργασίας χαρτογράφησης όλων των δασικών εκτάσεων στις οποίες ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο η Κυπριακή Δημοκρατία. Η χαρτογράφηση αναμένεται να ολοκληρωθεί περίπου σε δυο χρόνια και θα δώσει σημαντικά στοιχεία σε σχέση με την εξάπλωση και έκταση σημαντικού αριθμού δασικών τύπων οικοτόπων για τις ανάγκες της εξαετούς Εθνικής Έκθεσης Αναφοράς βάσει του Άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

14. ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ – ΔΑΣΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ

Κατά το 2014 δόθηκε μεγάλη σημασία στη δασοκομική περιποίηση των φυτειών. Νεαρές αναδασώσεις και δενδροστοιχίες συνολικής έκτασης 1.481,4 εκταρίων έτυχαν δασοκομικής περιποίησης όπως αραιώσεις, βοτανίσματα και πότισμα. Από κώνους που μαζεύτηκαν από το Τμήμα Δασών εκκοκκίστηκαν 20,2 κιλά σπόρων. Η ποσότητα που εκκοκκίστηκε το 2014 μαζί με το απόθεμα του 2013 ανήλθε στα 5.682,3 κιλά σπόρων. Από την πιο πάνω ποσότητα, 2 κιλά σπόρου πωλήθηκε στο κοινό και 174,5 κιλά χρησιμοποιήθηκε από το Τμήμα Δασών. Επίσης εντός του 2014, έγινε εξαγωγή 0,2 κιλά σπόρου κέδρου ενώ δεν έγινε καμία εισαγωγή.

Η παραγωγή στα πέντε δασικά φυτώρια του Τμήματος Δασών στην Αθαλάσσα, Πλατάνια, Φασούρι, Σταυρό της Ψώκας και στο Δασικό Κολλέγιο το 2014 ήταν 34.159 φυτά σε σύγκριση με 44.324 το 2013. Η παραγωγή του 2014 με το απόθεμα του 2013 ανήλθαν στις 377.303 φυτά. Από αυτά, 23.563 χρησιμοποιήθηκαν από το Τμήμα Δασών, 42.449 πωλήθηκαν στο κοινό, 1.726 πωλήθηκαν σε άλλα Τμήματα και 25.836 δόθηκαν δωρεάν σε σχολεία, κοινότητες, άλλους οργανισμούς και ιδρύματα για φύτευση δημοσίων ή κοινοτικών χώρων. Επίσης διαγράφηκαν 432 φυτά τα οποία ξηράθηκαν.

Το Τμήμα Δασών εντός του 2014 ολοκλήρωσε την ετοιμασία εγχειριδίου με κατευθυντήριες γραμμές συλλογής, παραγωγής και διάθεσης δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού. Στόχος του εγχειριδίου είναι η καταγραφή των φυτικών ειδών που θα παράγει το κάθε δασικό φυτώριο, των περιοχών συλλογής πολλαπλασιαστικού υλικού (προελεύσεις) για καθορισμένα είδη, των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών που πρέπει να πληρούν τα φυτά πριν τη διάθεσή τους, καθώς και των δασικών ειδών για τα οποία θα τηρούνται στοιχεία ταυτότητας.

15. ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Ο μηχανογραφικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε το 2014 ήταν 1 υπολογιστής γραφείου, 2 υπολογιστές χειρός, 6 εκτυπωτές Laser A4, 7 εξωτερικοί δίσκοι φύλαξης δεδομένων, 2 εσωτερικοί δίσκοι φύλαξης δεδομένων, 7 πολυμηχανήματα, 4 οθόνες, 2 NAS (Network Attached System), 2 διακόπτες και 1 σαρωτής. Συνολικά, το Τμήμα Δασών διαθέτει σήμερα 254 ηλεκτρονικούς υπολογιστές καθώς επίσης και μεγάλο αριθμό προγραμμάτων που χρησιμοποιούνται σε ένα ευρύ φάσμα δασικών εφαρμογών περιλαμβανομένων των ψηφιακών δασικών χαρτών, της βάσης δεδομένων των δασικών πυρκαγιών, την έκδοση ετήσιων αδειών χρήσης δασικής γης κλπ.

Εντός του έτους αναβαθμίστηκαν διάφορα λογισμικά προγράμματα και επιπρόσθετα αναπτύχθηκε λογισμικό για την έκδοση και διαχείριση των Αδειών Εμπορίας Καυσόξυλων και Εμπορίας Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας. Στο λογισμικό αυτό καταχωρούνται όλα τα στοιχεία των σχετικών αιτήσεων και εκδίδονται οι αντίστοιχες άδειες.

Κατά το 2014 έγινε ενημέρωση και αναβάθμιση της ιστοσελίδας του Τμήματος Δασών, τόσο στην Ελληνική, όσο και στην Αγγλική γλώσσα. Η ιστοσελίδα μπορεί πλέον να χρησιμοποιείται και για σκοπούς εσωτερικού δικτύου, στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο οι

λειτουργοί του Τμήματος. Επιπρόσθετα εντός του έτους συνεχίστηκε η διαδικασία για ανάπτυξη νέας επίσημης ιστοσελίδας του τμήματος σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Επίσης, εντός του 2014, αναπτύχθηκαν και ενημερώθηκαν από το Τμήμα Δασών οι πιο κάτω ιστοσελίδες:

- Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των οικοτόπων προτεραιότητας *1520 και *5220 στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελιάς.
- Βοτανικός Κήπος Τροόδους "Α. Γ. Λεβέντης".

16. ΔΑΣΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ

α) Δασική Οδοποιία

Η δασική οδοποιία επιτελεί σπουδαίο ρόλο στην εξασφάλιση δυνατοτήτων για τη συστηματικότερη διαχείριση, την εντατικότερη προστασία των δασών, την εξυπηρέτηση των ορεινών κοινοτήτων, τον τουρισμό, την εκμετάλλευση των δασών και τις αναδασώσεις. Η πολιτική του Τμήματος Δασών σε αυτόν τον τομέα βοηθάει σημαντικά στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, αφού δεν περιορίζεται μόνο στη διάνοιξη και βελτίωση του οδικού δικτύου εντός των δασών, αλλά επεκτείνεται και στην κατασκευή δρόμων που εξυπηρετούν παράλληλα και τις ορεινές κοινότητες.

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο βελτιώθηκε και ασφαλτοστρώθηκε τμήμα 0,3 χιλιόμετρα του δρόμου Δελίκηπος – Λυθροδόντας καθώς και τμήμα 0,44 χιλιόμετρα του δρόμου εντός του Μεταλλείου Αμιάντου. Επίσης, συνεχίστηκε η συντήρηση καθώς και η διαπλάτυνση ή βελτίωση άλλων υφιστάμενων δρόμων και κατασκευάστηκαν 1,7 χιλιόμετρα δρόμων προσπέλασης.

Στο τέλος του 2014, το ολικό μήκος του δασικού οδικού δικτύου ήταν ως εξής:

- 1.398,175 χιλιόμετρα κύριων δασικών δρόμων από τα οποία 209,6 χιλιόμετρα είναι ασφαλτόδρομοι που συνδέουν διάφορες κοινότητες και ορεινά θέρετρα
- 1.018,553 χιλιόμετρα δρόμων προσπέλασης
- 1.218,506 χιλιόμετρα εξαγωγικών δρόμων

β) Δασικές Τηλεπικοινωνίες

Το Τμήμα διατηρεί και συντηρεί τηλεπικοινωνιακό σύστημα για αποτελεσματική δασική προστασία και διαχείριση. Κατά τη διάρκεια του χρόνου έγιναν οι αναγκαίες εργασίες για τη συντήρηση και βελτίωση του συστήματος. Το σύστημα κατά το τέλος του 2014 αποτελείτο από:

- 475 τηλεφωνικές συσκευές
- 13 κινητά τηλέφωνα
- 1 τηλεφωνικό πίνακα
- 1 ραδιοτηλεπικοινωνιακό σταθμό ελέγχου
- 567 ραδιοτηλέφωνα οχημάτων/ γραφείων
- 646 ατομικά ραδιοτηλέφωνα
- 8 ραδιοτηλεφωνικούς σταθμούς αναμετάδοσης
- 11 τηλεφωνικά συστήματα
- 1 σύστημα συναγερμού με τηλεφωνική σύνδεση

γ) Δασικά Κτήρια

Μέσα στο 2014, ολοκληρώθηκε η κατασκευή των πιο κάτω νέων έργων:

- Μίας αποθήκης στο δασικό σταθμό Αθαλάσσας
- Δύο χώρων υγιεινής, ο ένας εντός του Δασιβοτανικού Κήπου στο δασικό σταθμό Αθαλάσσας και ο άλλος στη τοποθεσία "Φαράγγι του Άβακα" στη κοιλάδα Δρούσιας
- Ενός χώρου παραμονής δασοπυροσβεστών στη τοποθεσία "Μάντρα του Καμπιού" στη κοιλάδα Λυθροδόντα
- Ενός παρατηρητηρίου στη τοποθεσία "Γκρεμμός" στη κοιλάδα Λυσού

Επίσης άρχισαν εργασίες για κατασκευή νέων χώρων υγιεινής πλησίον του αναψυκτηρίου στη τοποθεσία "Κόννοι" του Εθνικού Δασικού Πάρκου Κάβο Γκρέκο καθώς επίσης και μίας νέας θέσης παρατήρησης στη τοποθεσία "Άης Γιάννης" στη Κοιλάδα Παναγιάς. Επιπρόσθετα έγιναν και άλλες εργασίες για επέκταση, βελτίωση και συντήρηση των κτηρίων όπου στεγάζονται οι διάφοροι Δασικοί Σταθμοί καθώς και άλλα υποστατικά του Τμήματος.

δ) Μέσα Μεταφοράς και Μηχανήματα

Το Τμήμα Δασών έχει στην κατοχή του σημαντικό αριθμό μηχανημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται για πάσης φύσεως δασοτεχνικά έργα και κυρίως για τη διάνοιξη και βελτίωση δρόμων και αντιπυρικών λωρίδων. Τα μηχανήματα αυτά όμως επιτελούν και κοινωνικό ρόλο, όπως είναι η χρησιμοποίησή τους στις δασικές πυρκαγιές και στον εκχιονισμό οδών του ορεινού δικτύου κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου, το Τμήμα εφοδιάστηκε με 1 νέο όχημα (1 διπλοκάμπινο) καθώς και με 1 μεταχειρισμένο όχημα (1 φορτηγό) το οποίο παραλήφθηκε από το Κυβερνητικό Τυπογραφείο. Αγοράστηκαν επίσης διάφορα δευτερεύοντα μηχανήματα, εξοπλισμός, εργαλεία και όργανα μεταξύ των οποίων 1 ηλεκτρικός αναμικτήρας σκυροδέματος, 20 μηχανοκίνητα αλυσοπρίονα, 6 χορτοκοπτικές, 3 μηχανοκίνητα φραμοκοπτικά, 1 μηχανοκίνητο φυσητήρα/ απορροφητήρα, 1 ψαλίδι φραμού με αγκώνα και 1 καθαριστή σπερμάτων.

Για κάλυψη των αναγκών του, το Τμήμα Δασών κατά το 2014 ενοικίασε από τον ιδιωτικό τομέα μέσω προσφορών, αριθμό οχημάτων/ μηχανημάτων όπως φορτηγά, βυτιοφόρα, προωθητές γης, γεωργικά τρακτέρ, εκσκαφείς/ φορτωτήρες (ντίκερ), ανυψωτικά οχήματα κλπ.

Κατά το 2014 συνεχίστηκε η λειτουργία των μηχανουργείων του Τμήματος στην Αθαλάσσα, Σταυρό Ψώκας και Πλατάνια για συντήρηση και επιδιόρθωση των διαφόρων μηχανημάτων και οχημάτων.

17. ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Δασικό Κολέγιο συμπλήρωσε κατά το 2014 το 63ο Ακαδημαϊκό έτος ζωής του (2013 - 2014). Εννέα σπουδαστές, εφτά από την Κύπρο και δύο από την Γκάνα, έχουν αποφοιτήσει κατά το 2014.

Το 64ο Ακαδημαϊκό έτος (2014 - 2015) άρχισε στις 2 Οκτωβρίου 2014, με 5 σπουδαστές, όλοι από την Κύπρο.

Η τελική πρόταση του ΤΕ.ΠΑ.Κ. υπέρ της ένταξης του γνωστικού αντικείμενου του Δασικού Κολεγίου στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο και το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου στις 15/5/2013 και 25/9/2013 αντίστοιχα. Αυτή προβλέπει για την ίδρυση και λειτουργία Τμήματος Φυσικών και Ενεργειακών Πόρων, με τρείς κατευθύνσεις: στη Δασολογία, την Υδροβιολογία και τους Ενεργειακούς Πόρους. Η πρόταση αυτή βρίσκεται ενώπιον του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού από τις 11/11/2013 για μελέτη.

Παράλληλα, η πενταμελής Επιτροπή που όρισε το Τμήμα Δασών για μελέτη της κατάστασης όπως έχει διαμορφωθεί αναφορικά με τη μελλοντική λειτουργία του Δασικού Κολεγίου, αποπεράτωσε το έργο της και υπέβαλε ολοκληρωμένη πρόταση προς το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, από τις 25 Ιουνίου 2014. Μετά από απαίτηση του Υπουργείου, υποβλήθηκε Συμπληρωματική Έκθεση στις 18 Νοεμβρίου, 2014. Η πρόταση εγκρίθηκε από τον έντιμο Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και αποφασίστηκε η ετοιμασία πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο, στη βάση των εισηγήσεων του Τμήματος Δασών, η οποία αναμένεται να προωθηθεί στις αρχές του 2015 προς το Σώμα για λήψη των τελικών αποφάσεων.

Ο θεσμός του Πυρήνα Μάθησης λειτούργησε και το 2014. Στα πλαίσια της λειτουργίας του Πυρήνα Μάθησης του Τμήματος Δασών, υλοποιήθηκε η διαδικασία για Διάγνωση των Αναγκών Μάθησης του προσωπικού και στη συνέχεια ετοιμάστηκε το Σχέδιο Δράσης για το 2015. Οι δυο προαναφερόμενες εκθέσεις αποστάληκαν στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης. Όλες οι δραστηριότητες μάθησης που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2014, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό αφορούν επιμορφωτικές/ εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός των πλαισίων του Πυρήνα Μάθησης.

Συνεχίστηκαν οι εκπαιδεύσεις στη σωστή και ασφαλή χρήση αλυσοπρίονων από την ομάδα εκπαίδευσης, η οποία εδρεύει στο Δασικό Κολλέγιο Κύπρου και παρέχει εκπαίδευση και πιστοποίηση σε άτομα που παρακολουθούν το σχετικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιτυγχάνουν στις σχετικές γραπτές και πρακτικές εξετάσεις. Εντός του 2014, έγιναν δεκαοκτώ σειρές εκπαιδεύσεων τις οποίες παρακολούθησαν συνολικά 144 άτομα.

Επίσης αριθμός υπαλλήλων του Τμήματος Δασών συμμετείχε σε διάφορα διεθνή συνέδρια και σεμινάρια.

18. ΔΑΣΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η Δασική Έρευνα συνεχίστηκε πάνω στα ίδια θέματα όπως και στο παρελθόν. Συνοπτικά δόθηκε έμφαση στην παρακολούθηση των Δασών και των Περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων, στην παραγωγή γενετικά βελτιωμένου σπόρου τραχείας πεύκης, στη συντήρηση και βελτίωση των δασοβοτανικών κήπων και της τράπεζας κλώνων, στην προστασία και διατήρηση των δασικών γενετικών πόρων, στην προστασία των δασών από ασθένειες και έντομα κλπ.

19. ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ

Το Τμήμα εντός του 2014, στα πλαίσια της διαφώτισης για διατήρηση και προστασία της φύσης, διοργάνωσε γιορτές και διαλέξεις, συμμετείχε με Λειτουργούς του σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα και εξέδωσε νέο διαφωτιστικό και ενημερωτικό υλικό. Επίσης αξιοποίησε την προσφορά εθελοντικής εργασίας για δενδροφύτευση με σκοπό την επέκταση του πρασίνου.

Η εκστρατεία διαφώτισης κυμάνθηκε στα ίδια πλαίσια όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια. Οργανώθηκαν διάφορες εκδηλώσεις και έγιναν διαλέξεις σχετικές με δασικά θέματα με έμφαση στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και στην επέκταση του πρασίνου. Στα πλαίσια της οικονομικής περισυλλογής, η ετοιμασία εντύπων, φυλλαδίων, αφισών και άλλου διαφωτιστικού υλικού περιορίστηκε στις άκρως απαραίτητες εκδόσεις σε μειωμένη ποσότητα.

Μεταξύ άλλων, εντός του 2014 ετοιμάστηκαν:

- Αφίσες και δίπτυχο για την Σχινιά (*Pistacia lentiscus L.*), το δέντρο της χρονιάς 2015 (Ελληνική και Αγγλική, κοινή έκδοση)
- Τρίπτυχο για το Δάσος Σταυροβουνίου (Ελληνική έκδοση)
- Φυλλάδιο για την Πυροπροστασία κατοικιών σε δασικές περιοχές (Ελληνική και Αγγλική έκδοση)

20. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΔΑΣΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

(α) Εργατικό δυναμικό Τμήματος Δασών

Το προσωπικό που απασχολήθηκε από το Τμήμα Δασών κατά το 2014 ήταν:

- Δασικοί υπάλληλοι και άλλο δημοσιοϋπαλληλικό προσωπικό: 241
- Δασικοί υπάλληλοι (έκτακτοι): 42
- Γραμματειακό και Λογιστικό προσωπικό: 12
- Τακτικό ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό: 144
- Έκτακτο ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό:
    - 721 άτομα από τις 725 εγκριμένες θέσεις (Ο αριθμός των ατόμων αυτών αντιστοιχεί σε 358 μονάδες πλήρους απασχόλησης)
- Αποσπασμένο προσωπικό: 4

Παράλληλα, εντός του 2014, στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας της νέας κυβέρνησης για αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην απασχόληση και την ανεργία εργοδοτήθηκαν στο Τμήμα Δασών 9 άνεργοι πτυχιούχοι με βάση το Σχέδιο Απασχόλησης Ανέργων Επιστημόνων της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

(β) Προσφορά εργασίας σε περίοικους των δασών

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης που εκφράζεται ταυτόχρονα και μέσω του Τμήματος Δασών, προσφέρθηκε απασχόληση σε περίοικους των δασών. Η ολική απασχόληση που προσφέρθηκε σε τακτικούς και έκτακτους εργάτες ανήλθε στις 135.831 ανθρωποημέρες. Εκτός από τα άτομα που απασχολήθηκαν άμεσα από το Τμήμα, ένας σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολήθηκε έμμεσα είτε από ιδιώτες εργολάβους, οι οποίοι ήταν ανάδοχοι προσφορών του Τμήματος Δασών, είτε ως αυτοεργοδοτούμενοι για την υλοτομία και μεταφορά ξυλείας στα διάφορα πριονιστήρια ή σε άλλα έργα όπως κατασκευή και συντήρηση δρόμων, συντήρηση κτηρίων, δημιουργία και συντήρηση δενδροστοιχιών, συντήρηση εκδρομικών χώρων κλπ.

(γ) Ασφάλεια και Υγεία

Στα πλαίσια του προγράμματος ασφάλειας και υγείας στο χώρο εργασίας που έχει ως στόχο την προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους, εντός του 2014, έγιναν Εκτιμήσεις Κινδύνων για όλες σχεδόν τις δασικές εργασίες, οι

οποίες θα αναθεωρούνται κάθε χρόνο, τόσο για ενημέρωση των νεοεισερχόμενων, όσο και για υπενθύμιση των εργασιακών κινδύνων στο μόνιμο προσωπικό.

Ο Λειτουργός Ασφάλειας σε συνεργασία με τους Προέδρους των τοπικών Επιτροπών Ασφάλειας πραγματοποίησαν επισκέψεις σε διάφορα εργοτάξια για έλεγχο και όπου κρίθηκε αναγκαίο έγιναν ανάλογες συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Περίπου 830 άτομα συμμετείχαν σε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την Ασφάλεια και Υγεία.

Επιπρόσθετα εντός του 2014, λειτούργησε η Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Ασφάλειας (ΠΑΣΕΑ) του Τμήματος Δασών, η οποία συστάθηκε εντός του 2013 και αποσκοπεί στη βελτίωση του συντονισμού όσων έχουν οριστεί ως υπεύθυνοι για την ασφάλεια και υγεία στους χώρους εργασίας του Τμήματος και στην ενίσχυση των προσπαθειών για την επίτευξη υγιεινούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Εντός του 2014, συνέβηκαν 7 γνωστοποιήσιμα εργασιακά ατυχήματα σε εργοδοτούμενα από το Τμήμα Δασών πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

21. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης συνεργασίας της Κύπρου με άλλες χώρες σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος στο δασικό τομέα έγιναν τα πιο κάτω:

(α) Χρηματοδοτικός Μηχανισμός ΕΟΧ και Νορβηγίας

Στα πλαίσια του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ και Νορβηγίας (EEA and Norway Grants), συνεχίστηκε κατά το 2014 η υλοποίηση του έργου με τίτλο “Biodiversity Conservation in Restoration and Management of the Amiantos Asbestos Mine at Troodos National Forest Park”. Η χρηματοδότηση του έργου ανέρχεται στα €1.155.000. Η συνεισφορά της Κύπρου ανέρχεται στο 15%, επιπρόσθετα του πιο πάνω ποσού. Η υλοποίηση του έργου ξεκίνησε εντός του 2013 και θα διαρκέσει 3 χρόνια. Σκοπός του έργου είναι η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός των εργασιών αποκατάστασης στο μεταλλείο Αμιάντου και η εισαγωγή μέτρων διατήρησης της βιοποικιλότητας στην αποκατάσταση.

(β) Συνεργασία με την Αρχή Διατήρησης της Φύσης του Ισραήλ

Κατά το 2014 συνεχίστηκε η συνεργασία σε θέματα προστασίας και διατήρησης της φύσης (Nature Conservation), με την Αρχή Διατήρησης της Φύσης του Ισραήλ - Nature Conservation Authority of Israel, καθώς και με άλλες αρμόδιες Αρχές και Επιστήμονες. Επίσης, λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε με την εισβολή ξενικών ειδών σε ευαίσθητα οικοσυστήματά μας, υπήρξε συνεργασία με εμπειρογνώμονες από το Ισραήλ σχετικά με τον έλεγχο και περιορισμό του προβλήματος.

22. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΔΑΣΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

α) Θέματα σχετικά με τα δάση και το δασικό τομέα που συζητήθηκαν στα Θεσμικά Όργανα της Ε.Ε.

Τα κυριότερα θέματα σχετικά με τα δάση και το δασικό τομέα που συζητήθηκαν στα Θεσμικά Όργανα της Ε.Ε., κατά το 2014 ήταν τα ακόλουθα:

- Οι διαπραγματεύσεις αναφορικά με τη σύσταση μιας Νομικά Δεσμευτικής Συμφωνίας για τα Δάση στην Ευρώπη και ειδικότερα η προετοιμασία της Ε.Ε. και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των άτυπων συναντήσεων της Μαδρίτης (10/4/2014) και της Βιέννης (20-21/5/2015), για εξεύρεση συναινετικών ρυθμίσεων προς άρση του αδιεξόδου που παρουσιάστηκε με την ολοκλήρωση των Συνόδων της Διακυβερνητικής Διαπραγματευτικής Επιτροπής (INC)
- Ο Διεθνής Διάλογος για τα Δάση:
  - Η προετοιμασία της Ε.Ε. ενόψει της 11ης Συνόδου του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση – UNFF11 και οι ενδιάμεσες δραστηριότητες του Φόρουμ
  - Η επαναξιολόγηση της Διεθνούς Διευθέτησης για τα Δάση (IAF) στα πλαίσια του δια-συνοδικού διαλόγου του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση
- Η νέα Δασική Στρατηγική της Ε.Ε. και το Πολυετές Σχέδιο Υλοποίησης της
- Η προετοιμασία της Ε.Ε. ενόψει της 22η Συνόδου της Επιτροπής για τη Δασοπονία του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της Συνόδου
- Το Πρόγραμμα Δράσης FLEGT:
  - Η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των

φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα του ξύλου στην αγορά (Κανονισμός για τη Ξυλεία)

- Η εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 363/2012 και 607/2012
- Η υιοθέτηση ενός Κανονισμού που θα τροποποιεί τον Κανονισμό 2173/2005 για την εγκαθίδρυση ενός συστήματος αδειοδότησης FLEGT
- Οι διαπραγματεύσεις συνομολόγησης εθελοντικών εταιρικών συμφωνιών FLEGT

- Η προεργασία για την 7η Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη (διαδικασία FOREST EUROPE), που προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο του 2015 στη Μαδρίτη της Ισπανίας
- Η επανεξέταση των κριτηρίων και δεικτών για την αειφορική διαχείριση των δασών
- Ενέργειες σε επίπεδο Ε.Ε. αναφορικά με τις δασικές πυρκαγιές
- Η χαρτογράφηση και αξιολόγηση των Οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους στην Ευρώπη
- Η αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής
- Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων της 49ης και 50ης Συνόδου του Συμβουλίου του Διεθνούς Οργανισμού για την Τροπική Ξυλεία και η προετοιμασία της Ε.Ε. ενόψει της τελευταίας
- Η Δήλωση της Νέας Υόρκης για τα Δάση και το σχέδιο δράσης της, στο πλαίσιο των διεθνών διαπραγματεύσεων για το κλίμα
- Η ετοιμασία εγγράφου καθοδήγησης για το Δίκτυο Φύση 2000

γ) Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

- **Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010**

Το Τμήμα Δασών μετείχε σε συναντήσεις της Επιτροπής FLEGT κατά τη διάρκεια των οποίων έγινε ανταλλαγή απόψεων και εισηγήσεων σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 που αφορά τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά, σε όλα τα κράτη μέλη (ΚΜ). Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 4 συναντήσεις κατά τις οποίες συζητήθηκαν τα προβλήματα εφαρμογής του Κανονισμού στα ΚΜ καθώς και η ετοιμασία καθοδηγητικού εγγράφου για ομοιόμορφη εφαρμογή από όλα τα ΚΜ.

- **Σύστημα Αδειών FLEGT**

Μέχρι σήμερα έξι (6) χώρες έχουν υπογράψει Εθελοντική Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης (VPA) με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και προχώρησαν στην ανάπτυξη των συστημάτων που απαιτούνται για τον έλεγχο, την επαλήθευση και την έκδοση της άδειας FLEGT ενώ άλλες εννέα (9) χώρες βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις με την ΕΕ. Επίσης έντεκα (11) άλλες χώρες έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για έναρξη διαπραγματεύσεων. Οι πρώτες παραλαβές ξυλείας που θα συνοδεύονται με άδεια FLEGT αναμένονται στην ΕΕ εντός του 2015.

- **Ο περί του Ελέγχου της Εμπορίας Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας Νόμος (Ν.139(Ι) του 2013)**

Για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για τη Ξυλεία, αλλά και για τη ρύθμιση και ενίσχυση της εποπτείας και του ελέγχου της εμπορίας ξυλείας σε εθνικό επίπεδο, έχει ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, στις 14 Νοεμβρίου, 2013, ο «περί του Ελέγχου της Εμπορίας Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας Νόμος» (Ν. 139(Ι) του 2013). Ο Νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 29 Νοεμβρίου, 2013, με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η νέα νομοθεσία προβλέπει ότι όσοι ασχολούνται με την εμπορία ξυλείας και προϊόντων ξυλείας, περιλαμβανομένων των καυσόξυλων, πρέπει να εξασφαλίζουν Ετήσια Άδεια Εμπορίας που θα εκδίδεται από το Τμήμα Δασών.

Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του Νόμου εκδόθηκαν 54 Άδειες Εμπορίας Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας καθώς και 229 Άδειες Εμπορίας Καυσόξυλων.

Για την εφαρμογή του Νόμου, το Τμήμα Δασών έχει προβεί στους αναγκαίους ελέγχους τόσο στους αδειούχους Εμπόρους Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας όσο και στους αδειούχους Εμπόρους Καυσόξυλων, μέσω των Επιθεωρητών Ελέγχου Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας, όπως προνοεί η νομοθεσία.

δ) Εφαρμογή Κοινοτικού Κεκτημένου

- **Εφαρμογή της Οδηγίας 2000/29 σχετικά με τα Προστατευτικά μέτρα κατά της εισαγωγής και διακίνησης επιβλαβών οργανισμών για τα φυτά και φυτικά προϊόντα**

Στα πλαίσια εφαρμογής της Οδηγίας 2000/29 που αφορά θέματα φυτοϋγείας, διεξήχθησαν και μέσα στο 2014 συστηματικοί έλεγχοι σε συγκεκριμένες επιφάνειες παρατήρησης για να διαπιστωθεί η παρουσία ή όχι του φλοιοφάγου εντόμου της πεύκης, *Ips sexdentatus*, για το οποίο η Κύπρος έχει αναγνωριστεί ως προστατευόμενη ζώνη καθώς και του μύκητα *Seiridium cardinale* που προκαλεί την ασθένεια του έλκους του κυπαρισσιού και για τον οποίο η Κύπρος καταβάλλει προσπάθειες για να αναγνωριστεί ως προστατευόμενη ζώνη. Η έρευνα κατέδειξε ότι κατά το 2014, δεν έχουν εντοπιστεί προσβεβλημένα φυτά/ ξενιστές για το έντομο *Ips sexdentatus*, ενώ για το μύκητα *Seiridium cardinale* εντοπίστηκαν συμπτωματικά φυτά/ ξενιστές του σε εφτά περιπτώσεις εντός ιδιωτικών φυτωρίων που διακινούν φυτά κοινοτικής προέλευσης, τα οποία και καταστράφηκαν.

Επίσης στα πλαίσια των Αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2003/127/EC, 2004/426/EC και 2006/464/EC, η Κύπρος διεξήγαγε ετήσιες επισκοπήσεις για την παρουσία ή όχι του νηματώδη του ξύλου της πεύκης *Bursaphelenchus xylophilus,* του μύκητα *Phytophthora ramorum* που προσβάλλει κυρίως το δρυ καθώς και άλλα πλατύφυλλα, του εντόμου *Dryocosmus kuriphilus* που προσβάλλει την καστανιά, του μύκητα *Gibberela circinata* που προσβάλλει πεύκα, του εντόμου *Anoplophora chinensis* που προσβάλλει φυτά σφενδάμνου, οξιάς, κερκίδας, πλατάνου, λεύκης κλπ. και του μύκητα *Ceratocystis platani* που προσβάλλει τα πλατάνια.

Από τις πιο πάνω επισκοπήσεις διαπιστώθηκε μόνο ένα δείγμα θετικό το οποίο αφορούσε τον νηματώδη του ξύλου της πεύκης *Bursaphelenchus xylophilus,* σε ξύλινο μέσο συσκευασίας το οποίο καταστράφηκε σύμφωνα με τους ενδεδειγμένους κανόνες.

- **Εφαρμογή της Οδηγίας 1999/105 σχετικά με την Παραγωγή, Εμπορία και Έλεγχο του Δασικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού**

Σύμφωνα με τους "Περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Κανονισμούς του 2003" έγιναν επιτόπιοι έλεγχοι στα διάφορα φυτώρια που είναι

εγγεγραμμένα στους εθνικούς καταλόγους, χωρίς να παρουσιάζονται οποιαδήποτε προβλήματα.

ε) Εφαρμογή προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης**

Συνεχίστηκε η εφαρμογή των ακόλουθων τριών μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007–2013 για τα οποία αρμόδιο για την εφαρμογή τους είναι το Τμήμα Δασών:

- Μέτρο 2.4 "Δασώσεις".
  Συνεχίστηκε η υλοποίηση των αιτήσεων της 1ης και 2ης προκήρυξης των Καθεστώτων 2.4.1 "Δάσωση Γεωργικής Γης" και 2.4.3. "Δάσωση μη Γεωργικής Γης".
- Μέτρο 2.5 "Προστασία των δασών από τις πυρκαγιές και αναδάσωση καμένων περιοχών".
  Συνεχίστηκε η υλοποίηση των αιτήσεων της 1ης και 2ης προκήρυξης.
- Μέτρο 2.6 "Διατήρηση και βελτίωση του κοινωνικού και οικολογικού ρόλου των δασών".
  Συνεχίστηκε η υλοποίηση και των τριών Καθεστώτων του Μέτρου, του 2.6.1 "Μη Παραγωγικές Επενδύσεις", του 2.6.2 "Δασοπεριβαλλοντικές Ενισχύσεις" και του 2.6.3 "Ενισχύσεις ΦΥΣΗ 2000", της 1ης προκήρυξης. Όσον αφορά τις εγκριμένες αιτήσεις της 2ης προκήρυξης του Καθεστώτος 2.6.1 έχουν υπογραφθεί τριάντα οκτώ (38) συμβόλαια για τα οποία άρχισε και συνεχίζεται η υλοποίησή τους.

Η οικονομική ενίσχυση που καταβλήθηκε για τα πιο πάνω Μέτρα του Προγράμματος κατά το 2014 ανήλθε στις €713.725,68 και αφορούσε 149 αιτήματα πληρωμών. Στην οικονομική αυτή ενίσχυση περιλαμβάνεται και 1 επαναληπτική πληρωμή (19 αιτήματα) ύψους €441.467,25, του 2013 η οποία ακυρώθηκε και αφορούσε μόνο πληρωμές για έργα του Τμήματος Δασών.

Σ΄ ότι αφορά το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004–2006 καταβλήθηκαν οικονομικές ενισχύσεις για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις των Μέτρων 2.4: «Δάσωση Γεωργικής Γης» και 3.2: «Δάσωση μη Γεωργικής Γης». Υποβλήθηκαν συνολικά, 19 αιτήματα πληρωμών και καταβλήθηκε οικονομική ενίσχυση ύψους €18.743,47. Επιπρόσθετα συνεχίστηκε και ο έλεγχος των Μακροχρόνιων Συμβατικών Υποχρεώσεων.

Σ΄ ότι αφορά το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014–2020, ολοκληρώθηκε η συγγραφή του δασικού Μέτρου και των Καθεστώτων του από τους αρμόδιους Τομείς. Άρχισε επίσης η συγγραφή των Λεπτομερών Σχεδίων (Εγχειριδίων Εφαρμογής) με βάση το πρώτο Προσχέδιο του ΠΑΑ 2014-2020 που αποστάληκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό της Διαχειριστικής Αρχής, εάν και εφόσον το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014–2020 εγκριθεί το 1ο τρίμηνο του 2015, τότε το δασικό Μέτρο και Καθεστώτα του θα προκηρυχθούν το 2ο τρίμηνο του 2015.

- **Εθνικό Πρόγραμμα για την Παρακολούθηση των Δασών και των Περιβαλλοντικών Αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα (Διεθνές πρόγραμμα ICP-Forests και Πανευρωπαϊκό Πρόγραμμα FutMon-Life+)**

Στα πλαίσια του προγράμματος "ICP Forests", συνεχίστηκε η συλλογή στοιχείων, οι μετρήσεις, οι εκτιμήσεις και γενικά η παρακολούθηση των Δασών και των Περιβαλλοντικών Αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα, το οποίο καλύπτει δραστηριότητες που έχουν σχέση με την ατμοσφαιρική ρύπανση και τις δασικές πυρκαγιές.

23. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Κατά το 2014, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, το Τμήμα Δασών συνεργάστηκε στενά με διάφορες Κυβερνητικές και άλλες Υπηρεσίες καθώς και Οργανώσεις. Η συνεργασία απέβλεπε ουσιαστικά στην προώθηση και επίτευξη των σκοπών και στόχων του Τμήματος. Αναφέρεται ειδικότερα η στενή συνεργασία με όλα τα Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, την Πυροσβεστική Υπηρεσία, την Αστυνομία, την Εθνική Φρουρά, τις Επαρχιακές Διοικήσεις, το Ταμείο Θήρας, την Πολιτική Άμυνα, την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών, τις Βρετανικές Βάσεις, τους Προσκόπους και Οδηγούς και το Φιλοδασικό Σύνδεσμο. Για τη συνεργασία αυτή, αλλά και για τη βοήθεια που παρασχέθηκε ποικιλότροπα στο Τμήμα εκφράζονται θερμές ευχαριστίες.

Επίσης θερμές ευχαριστίες εκφράζονται στο Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης για τις υποτροφίες που πρόσφερε σε ξένους σπουδαστές του Δασικού Κολλεγίου.

Θερμές ευχαριστίες εκφράζονται επίσης, σε όλο το προσωπικό του Τμήματος για το ζήλο και την αφοσίωση που επέδειξε στην εκτέλεση των καθηκόντων του και στην επίτευξη των σκοπών και στόχων του Τμήματος.

ΤΑΚΗΣ ΤΣΙΝΤΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΩΝ